

STEPHEN KING

Two realistic, detailed eyes are positioned behind the letters 'K' and 'I' of the name 'KING'. The eyes have dark, textured eyelids and a yellowish-brown iris. The background is a collage of red, yellow, and white textures.

TAMMI

Stephen King

SE

SUOMENTANEET
ILKKA JA PÄIVI REKIARO

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *It* ilmestyi Yhdysvalloissa 1986.

Copyright © Stephen King, 1986

Published by agreement with Stephen King, c/o The Lotts Agency, Ltd., New York
and Licht & Burr Agency, Denmark

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi 2015

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-8876-4

*Omistan tämän kirjan kiitollisena lapsilleni.
Äitini ja vaimoni opettivat minut olemaan mies.
Lapseni opettivat minut olemaan vapaa.*

NAOMI RACHEL KING, neljätoista
JOSEPH HILLSTROM KING, kaksitoista
OWEN PHILIP KING, seitsemän

*Lapset, sepite on valheen sisällä piilevä totuus,
ja tämän sepitteen totuus
on hyvin koruton: »taikaa on olemassa».*

S. K.

Tämä kylä on ollut kotini niin kauan kuin muistan
Tämä kylä on pystyssä vielä kun minua ei ole.
Itäpuoli länsipuoli katsokaahan toisianne tarkkaan
Kauan on kulunut mutta veressäni olette vieläkin.

– THE MICHAEL STANLEY BAND

Mitä etsit, vanha ystävä?
Sinä palaat oltuasi vuosia ulkomailla
Mukanasi mielikuvia
joita näit vieraan taivaan alla
Kaukana kotikonnultasi.

– GIORGIOS SEFERIS

Kirkkaalta taivaalta pimeään yöhön.

– NEIL YOUNG

SISÄLLYS

ENSIMMÄINEN OSA: ALUSSA OLI PIMEYS

1. Tulvan jälkeen (1957) 13
2. Festivaalin jälkeen (1984) 27
3. Kuusi puhelua (1985) 50

Derryssä: ensimmäinen välinäytös 155

TOINEN OSA: KESÄKUUSSA 1958

4. Ben Hanscom lentää rähmälleen 175
5. Bill Denbrough päihittää paholaisen (I) 228
6. Yksi kadonneista: Tarina kesältä 58 257
7. Nummen pato 295
8. Georgien huone ja Neibolt Streetin talo 325
9. Siivous 388

Derryssä: toinen välinäytös 437

KOLMAS OSA: AIKUISET

10. Tapaaminen 479
11. Kävelyretket 538
12. Kolme kutsumatonta vierasta 616

Derryssä: kolmas välinäytös 643

NELJÄS OSA: HEINÄKUUSSA 1958

- 13. Apokalyptinen kivisota 663
- 14. Kansio 704
- 15. Savukuoppa 736
- 16. Eddien käy köpelösti 765
- 17. Yksi kadonneista: Patrick Hockstetterin kuolema 809
- 18. Ritsa 843

Derryssä: neljäs välinäytös 881

VIIDES OSA: CHÜDIN RITUAALI

- 19. Yön hiljaisina hetkinä 899
- 20. Ympyrä sulkeutuu 985
- 21. Kaupungin alla 1007
- 22. Chüdin rituaali 1049
- 23. Ulkona 1086

Derryssä: viimeinen välinäytös 1111

Loppunäytös: Bill Denbrough päihittää paholaisen (II) 1125

ENSIMMÄINEN OSA

ALUSSA OLI PIMEYS

Ne alkavat!
Kaikki on hiottu huippuunsa
Kukka levittää terälehtensä
 auringossa
Mutta kimalaisen kieli ei
 niihin osu
Ne vaipuvat takaisin savimaahan
 ja parahtavat
– parahdus se kai on
se hiipii niiden yli, puistatus
ja ne kuihtuvat ja katoavat...

– WILLIAM CARLOS WILLIAMS: *Paterson*

Synnyin kuolleen miehen kylässä.

– BRUCE SPRINGSTEEN

ENSIMMÄINEN LUKU

Tulvan jälkeen (1957)

1

Kauhua jatkui seuraavat kaksikymmentäkahdeksan vuotta, ellei peräti ikuisesti, ja minun tietääkseni ja ymmärtääkseni se alkoi sanomalehdestä taitetusta veneestä, joka purjehti sadeveden täyttämässä katuojassa.

Vene keinui, kallisteli, oikeni, sukelsi urheasti petollisten pyörteiden läpi ja jatkoi matkaansa Witcham Streetiä kohti liikennevaloja, jotka olivat Witchamin ja Jacksonin risteyksessä. Liikennevalojen joka sivulla olevat kolme päällekkäistä lasia olivat pimeät tänä iltapäivänä vuoden 1957 syksyllä, ja myös kaikki talot olivat pimeitä. Oli satanut jatkuvasti viikon verran ja kaksi päivää sitten oli lisäksi alkanut tuulla. Suurimmasta osasta Derryn taloja oli katkennut sähkö, eikä vikaa ollut vielä korjattu.

Keltaiseen sadetakkiin ja punaisiin saappaisiin pukeutunut pikkupoika juoksi iloisesti sanomalehtiveneen vierellä. Sade ei ollut lakannut, mutta viimeinkin se alkoi hellittää. Se koputti pojan sadetakin keltaista huppua ja kuulosti hänen korvissaan vajan kattoon osuvalta sateelta. Ääni oli mukava, miltei kotoisa. Keltaiseen sadetakkiin sonnustautunut poika oli George Denbrough. Hän oli kuuden vanha. Hänen veljensä William, jonka useimmat Derryn ala-asteen lapsista – samoin kuin hänen opettajansa, jotka eivät olisi koskaan käyttäneet lempinimeä pojan itsensä kuullen – tunsivat Änkyttäjä-Billinä, oli kotona rimpuilemassa eroon kurjan influenssan viime rippeistä. Tuona vuoden 1957 syksynä kahdeksan kuukautta ennen varsinaisen kauhun alkamista ja kaksikymmentäkahdeksan vuotta ennen viimeistä välienselvittelyä Änkyttäjä-Bill oli kymmenvuotias.

Bill oli tehnyt veneen, jonka vierellä George nyt juoksi. Hän oli tehnyt sen istuessaan vuoteella selkä tyynypinoa vasten sillä aikaa kun äiti oli soittanut olohuoneessa pianolla Für Eliseä ja sade oli harjannut levottomasti Billin makuuhuoneen ikkunaa.

Noin kolmen neljäsosakorttelin päässä risteuksen ja liikennevalojen suuntaan sulkiivat liikenteenjakajat ja puomit Witcham Streetin ajoneuvo-liikenteeltä. Puomeihin oli kirjoitettu mallineella DERRYN KAUPUNGIN RAKENNUSLAITOS. Niiden takana sadevesi oli pursunut oksien ja kivien ja isojen tahmeiden syksyisten lehtien tukkimista katuojista. Vesi oli ensin tarttunut sormillaan asfalttiin ja kahminut siitä sitten ahneesti kokonaisia kourallisia – tämän se oli tehnyt jo kolmantena sadepäivänä. Neljännen päivän puolivälissä isot asfalttiliuskat veneilivät Jacksonin ja Witchamin risteyksessä kuin pienoiskokoiset koskenlaskijan kumilautat. Tuossa vaiheessa monet Derryn asukkaat olivat ruvenneet hermostuneesti vitsailemaan arkin rakentamisesta. Kaupungin rakennuslaitos oli pystynyt pitämään Jackson Streetin avoimena, mutta Witcham oli ajokelvoton puo-
meista kaupungin keskusta asti.

Kaikki olivat kuitenkin sitä mieltä, että pahin oli takanapäin. Kendus-keagjoki oli korkeimmillaankin pysynyt nipin napin Nummella sijaitsevien törmiensä alapuolella ja muutaman senttimetrin päässä kanavan betoniseinämistä, joiden välitse se ohjautui kuuliaasti keskustan läpi. Miehet – Georgen ja Billin isä Zack Denbrough muiden mukana – olivat parhailaan korjaamassa pois hiekkasäkkejä, jotka koko joukko oli edellisenä päivänä hädän ja kiireen keskellä heittänyt paikoilleen. Eilen tulva ja kalliit tulvavahingot olivat näyttäneet olevan melkein väistämättä edessä. Olihan tämänkaltaista sattunut ennenkin; vuoden 1931 tulva oli ollut katastrofaalinen ja maksanut miljoonia dollareita sekä lähes kaksi tusinaa ihmishenkeä. Noista ajoista oli jo kauan, mutta vielä oli tarpeeksi ihmisiä, jotka muistivat tuon tulvan, jotta loputkin osasivat pelätä. Yksi tulvan uhreista oli löydetty kahdenkymmenenviiden mailin päästä idästä Bucksportista. Kalat olivat syöneet tämän onnettoman herrasmiehen silmät, kolme sormea, peniksen ja enimmän osan vasenta jalkaa. Kättensä tähteissä hän oli pidellyt tiukasti Fordin ohjauspyörää.

Nykyisin joki kuitenkin perääntyi koko ajan, ja kun uusi Bangorin vesivoimalan pato valmistuisi yläjuoksulla, joesta ei enää olisi vaaraa. Aina-kin näin sanoi Zack Denbrough, joka oli Bangorin vesivoimalan palveluksessa. Muut taas ajattelivat, että murehditaan seuraavista tulvista sitten kun niitä sattuu. Tärkeintä oli selvittää tästä, saada sähkö takaisin päälle ja unoh-
taa koko asia. Derryssä tällainen tragedian ja katastrofin unohtaminen oli kehittynyt miltei taiteeksi, kuten Bill Denbrough sai aikanaan huomata.

George pysähtyi puomien takana syvän railon reunalle. Railo oli leik-
kaantunut Witcham Streetin pintaan. Se ylitti kadun lähes tismalleen suo-

rana lävistäjänä ja päättyi toiselle puolen noin kaksitoista metriä mäkeä alas siitä kohdasta jossa hän nyt seiso kadun oikeassa reunassa. Hän nau-rahti ääneen – yksinäisen lapsen nauru kuulosti iloiselta tuon harmaan iltapäivän keskellä – kun virtaava vesi kiepsautti hänen paperiveneensä pienoismallikoskeen, jonka kadunpinnan murtuma oli synnyttänyt. Kii-reinen vesi oli ruopannut risteyksen poikki kanavan, joten hänen veneensä joutui Witcham Streetin toiselle puolen. Virta kuljetti venettä niin no-peasti että Georgen oli juostava pysyäkseen sen rinnalla. Saappaiden alta roiskui vettä mutaisina loiskauksina. Saappaiden soljet kilisivät iloisesti, kun George Denbrough juoksi kohti outoa kuolemaansa. Ja tuona het-kenä hänet täytti puhdas ja koruton rakkaus Bill-veljeä kohtaan, rakkaus ja hienoinen pahoittelu siitä että Bill ei voinut olla paikalla näkemässä tätä ja osallistumassa tähän. Totta kai hän yrittäisi kuvailla tätä Billille kotiin palattuaan, mutta hän tiesi, ettei pystyisi saamaan Billiä eläytymään sillä tavoin kuin Bill olisi saanut hänet eläytymään, jos he olisivat vaihtaneet paikkaa. Bill oli hyvä lukemaan ja kirjoittamaan, mutta jo näin nuorella iällä George oivalsi, että tämä ei ollut ainoa syy miksi Bill sai todistuk-seensa pelkkiä kympejä tai miksi opettajat pitivät kovasti hänen aineis-taan. Kertominen oli vain yksi puoli asiasta. Bill oli ennen kaikkea hyvä näkemään.

Vene melkein vihelsi kulkiessaan viistossa kanavassa. Se oli vain sivu Derryn Uutisten luokiteltujen ilmoitusten osasta, mutta nyt George kuvit-teli sen olevan sotaelokuvan moottoritorpedovene. Sellaisen elokuvan, joita hän joskus meni katsomaan Billin kanssa Derryn elokuvateatterin lauantaisiin iltapäivänäytäntöihin. Sotaelokuvan, jossa John Wayne sotii japseja vastaan. Sanomalehtiveneen kokka pirskontti vettä vasemmalle ja oikealle, kun se kiiti eteenpäin, ja sitten se tuli Witcham Streetin vasem-man reunan katuojaan. Tässä kohden tervapinnan halkeaman yli virtasi toinenkin puro ja paikalle syntyi kohtalaisen suuri pyörre. Georgesta tun-tui, että vene varmasti hörppäisi vettä ja kaatuisi. Se kallistui hälyttävästi, ja sitten George hurrasi, kun se oikeni, kääntyi ja jatkoi kiitoaan risteyk-sen suuntaan. George ryntäsi sen perään. Hänen yllään lokakuun tuulen synkkä puuska ravisteli puita, jotka myrsky oli jo lähes kokonaan vapaut-tanut värilehtien taakasta. Tänä vuonna myrsky oli ollut mitä säälimättö-min viikatemies.

Bill istui vuoteellaan posket edelleen kuumottaen. Kuume oli kuitenkin lopulta alkanut laskea – niin kuin alkoi laskea myös Kenduskeagjoen pinta. Hän oli saanut veneen valmiiksi, mutta kun George yritti tarttua siihen, Bill veti sitä kauemmaksi. – H-Hae m-mulle p-p-parafinia.

– Mitä se on? Missä sitä on?

– Sitä on kellarin hyl-hyl-hyllyllä a-a-alakerrassa, sanoi Bill. – Laatikossa, jossa lukee G-G-ulf... Gulf. Hae se ja veitsi ja k-kulho. Ja t-t-tulitik-kulaa-laa-laatikko.

George oli mennyt tottelevaisesti hakemaan nämä tavarat. Hän kuuli äidin soittavan pianoa, ei tosin Für Elisää tällä kertaa vaan jotain muuta josta hän ei pitänyt yhtä paljon – jotain joka kuulosti kuivalta ja turhantarkalta. Hän kuuli sateen piiskovan tasaisesti keittiön ikkunoita. Nämä olivat turvallisia ääniä, mutta kellari ei tuntunut alkuunkaan turvalliselta. Hän ei pitänyt koko kellarista eikä halunnut kävellä kellarin portaita alas, koska hän luuli aina, että alhaalla pimeässä oli jotain. Luulo oli tietenkin aivan hassu, isä oli sanonut niin ja äiti oli sanonut niin ja mikä tärkeintä Bill oli sanonut niin, mutta silti –

George ei pitänyt siitäkään, kun hän joutui avaamaan oven pannakseen valon päälle, koska hänestä oli aina tuntunut siltä – ja tämä oli niin kerta-kaikkisen typerää, ettei hän ollut uskaltanut kertoa siitä kenellekään –, että kun hän hapuili valokatkaisinta, hirvittävä teräväkyntinen koura tarttuisi kevyesti hänen ranteeseensa ja kiskoisi sitten hänet alas pimeyteen, jossa haisi mullalta ja märältä ja mädänneiltä vihanneksilta.

Typerys! Teräväkyntisiä yltä päältä karvaisia ja tappamishalua uhkuvia olentoja ei ole edes olemassa. Aina silloin tällöin joku tuli hulluksi ja tappoi monta ihmistä – joskus Chet Huntley kertoi sellaisista asioista iltauutisissa – ja sitten oli tietenkin olemassa kommareita, mutta ei heidän kellarissaan mitään hirviötä asunut. Silti ajatus viipyi mielessä. Niinä loputtoman pitkänä hetkinä, jolloin hän hapuili katkaisinta oikealla kädellään ja vasen oli tarttunut ovenpieleen tiukalla kuolemankouristuksella, kellarin haju tuntui voimistuvan, kunnes se täytti maailman. Maan ja märän ja pilaantuneiden vihannesten hajut sulautuivat yhdeksi hajuksi, josta ei voinut erehtyä ja jota ei voinut välttää – hirviön hajuksi, kaikkien hirviöiden huipentuman hajuksi. Siellä haisi joltain, jolle hän ei keksinyt nimeä, haisi Siltä joka lymysi kyyristyneenä ja valmiina hyppäämään – elukalta joka syö mitä tahansa mutta jolla on erityinen pojanlihan nälkä.

Hän oli avannut oven aamulla ja hapuillut katkaisinta loputtoman pitkään, pidellyt oven karmista tapansa mukaan kuolemanotteella, puristanut silmiään kiinni, ja kielenkärki oli työntynyt suun nurkasta kuin tuskainen juuri, joka etsii kuivuuden keskellä vettä. Hassua vai? Kyllä! Totta ihmeessä! *Voi sua, Georgie! Georgie pelkää pimeää! Mamman-poika!*

Huoneesta, jota isä sanoi olohuoneeksi ja äiti seurusteluhuoneeksi, kuului pianon ääni. Se oli kuin musiikkia toisesta maailmasta, kaukaa, se kuulosti samalta kuin kesätungoksisen uimarannan puheen ja naurun täytyy kuulostaa uupuneesta uimarista, joka kamppailee pohjavirtaa vastaan.

Sormet löysivät katkaisimen! Haa!

Käänsivät sitä –

Eikä mitään tapahtunut. Valo ei syttynyt.

Voi myrkky! Sähkö on poikki!

George riuhtaisi kätensä takaisin kuin käärmeiden täyttämästä korista. Hän perääntyi kellarin avoimen oven luota sydän rinnassa kiirehtien. Sähkö oli tietenkin poikki. Hän oli unohtanut, että sähkö oli poikki. Roikkuva räkä! Mitä nyt? Menetkö kertomaan Billille, ettet saanut parafini-purkkia, koska sähkö on poikki ja pelkää että joku voi napata sinut seistessäsi kellarin portailla, joku joka ei ole kommari eikä joukkomurhaaja vaan näitä kahta vielä paljon pahempi elukka? Että pelkää sen sujauttavan osan mätää minäänsä askelmien välistä ja tarttuvan sinua nilkasta? Siinä olisi tarinaa kerrakseen! Toiset saattaisivat nauraa noin lennokkaalle mielikuvitukselle, mutta Bill ei nauraisi. Bill olisi raivona. Bill sanoisi: – Kasva jo isoksi, Georgie... haluatko sä tän veneen vai et?

Tämä ajatus oli kuin valomerkki, sillä Bill huusi juuri silloin makuuhuoneestaan: – K-k-kuolitko sä sinne, G-Georgie?

– En, Bill, kyllä mä sen haen, huusi George heti vastaukseksi. Hän hieroi käsivarsiaan saadakseen syyllisyydestä kielivän kananlihan katoamaan ja ihon tasaantumaan. – Kävin vain juomassa vettä.

– No p-pidä kiirettä!

Niinpä George astui neljä porrasta alas kellarin hyllyn luo sydän lämpimänä vasarana kurkussaan, niskakarvat asennossa seisten, silmät kuuminä, kädet kylminä. Hän oli varma, että minä hetkenä tahansa kellarin ovi menisi itsestään kiinni, peittäisi keittiön ikkunoista tulevan valkoisen valon, ja että hän sitten kuulisi Sen, joka olisi pahempi kuin kaikki maailman kommarit ja murhaajat, pahempi kuin japsit, pahempi kuin hunnien johtaja Attila, pahempi kuin sadan kauhuelokuvan hirviöt. Se muri-

sisi matalalla äänellä – hän kuulisi murinan muutamina mielipuolisina sekunteina ennen kuin se hyppäisi hänen päälleen ja kaivaisi hänen sisälmyksensä esiin.

Kellarin haju oli tänään tulvan vuoksi pahempi kuin koskaan. Talo oli korkealla Witcham Streetillä, melkein mäen päällä, ja he olivat välttyneet pahimmalta, mutta kellarissa seiso i edelleen vettä, jota oli tihkunut sisään vanhan kiviperustuksen raoista. Haju oli sankka ja epämiellyttävä ja sai ihmisen hengittämään mahdollisimman lyhyin vedoin.

George kävi hyllyn roinan läpi niin nopeasti kuin kerkesi. Hyllyllä oli vanhoja Kiwi-kengänkiillokepurkkeja ja kiillotusrättejä, rikkinäinen öljylamppu, kaksi lähes tyhjää Windus-pulloa ja vanha litteä Turtle-autovahapurkki. Jostain syystä tämä purkki porautui hänen mieleensä ja hän katseli kantta koristavaa kilpikonaa hypnoottisen ihmetyksen vallassa lähes kolmekymmentä sekuntia. Sitten hän heitti sen takaisin... ja tuossa se viimein oli, neliskulmainen purkki, jossa luki GULF.

George tarttui siihen nopeasti ja juoksi portaat ylös minkä jaloista lähti. Yhtäkkiä hän tajusi, että paidan helma oli noussut housunkauluksesta, ja yhtäkkiä hän oli varma, että helma koituisi hänen kohtalokseen. Kellarissa lymyävä Se päästäisi hänet ovelle asti ja tarttu i sitten paidan helmaan ja kiskaisi hänet takaisin ja –

Hän pääsi keittiöön ja paiskasi oven perässään kiinni. Se pamahti myrskyisästi. Hän nojasi selkensä sitä vasten ja piti silmiä kiinni. Hiki pulpahti esiin käsivarsista ja otsasta. Hän puristi parafinipurkkia tiukasti toisessa kädessään.

Piano oli vaiennut ja äidin ääni kellui hänen korviinsa: – Georgie, voitko paiskata oven ensi kerralla hieman kovemmin? Jos oikein yrität, saat ehkä rikotuksi muutaman lautasen walesilaisesta astiakaapista.

– Anteeksi, äiti, huusi George vastaukseksi.

– Georgie, senkin väty s, sanoi Bill makuuhuoneestaan. Hän vaimensi äänensä niin hiljaiseksi, ettei äiti kuullut.

Georgelta pääsi pieni hihity s. Pelko oli jo kaikonnut. Se oli livahtanut hänestä yhtä helposti kuin painajainen jättää rauhaan nukkujan, kun tämä herää sen otteesta huohottaen ja iho kylmänä, tunnustelee ruumistaan, katselee ympärilleen ja huomaa, että kaikki oli unta, ja uni alkaa sen sileän tien painua unholaan. Puolet siitä on kadonnut siihen mennessä kun hänen jalkansa osuvat lattiaan, kolme neljännestä siihen mennessä kun hän astuu suihkusta ja alkaa kuivata itseään pyyhkeellä, ja kaikki siihen mennessä kun hän on syönyt aamiaisen.

Kaikki on kadonnut... seuraavaan kertaan saakka, jolloin hän painajaisen kourissa muistaa taas kaikki pelkonsa.

Mutta se kilpikonna, ajatteli George astuessaan keittiön laatikolle, jossa tulitikkuja pidettiin. Missä mä olen aiemmin nähnyt samanlaisen kilpikonnan?

Vastausta ei kuulunut, joten hän jätti kysymyksen mielestään.

Hän otti laatikosta tulitikkuaskin, seinältä veitsen pitäen terää tunnollisesti itsestään poispäin, kuten isä oli opettanut, ja ruokailuhuoneen wale-silaisesta astiakaapista pienen kulhon. Sitten hän palasi Billin huoneeseen.

– O-olet säkin ihme r-reikä, G-Georgie, sanoi Bill sangen ystävällisesti ja työnsi yöpöytänsä sairastavaroita syrjään: tyhjän lasin, vesikannun, Kleen-exit, kirjat, pullon Vicks VapoRubia, jonka hajun Bill oli yhdistävä kaiken ikäänsä tukkoiisiin, limaisiin kurkkuihin ja räkäisiin neniin. Vanha Philco-radio oli edelleen paikallaan. Se ei soittanut Chopinia eikä Bachia vaan erästä Little Richardin kappaletta, joskin hyvin hiljaa, niin hiljaa että Little Richard menetti kaiken raajan ja alkukantaisen voimansa. Äiti oli opiskellut klassista pianomusiikkia Juilliardissa ja vihasi rock and rollia. Hän ei ainoastaan ollut pitämättä siitä vaan inhosi sitä.

– En mä mikään r-reikä ole, sanoi George, istuutui Billin vuoteen reunalle ja laski keräämänsä tavarat yöpöydälle.

– Oletpas, sanoi Bill. – Sä olet pelkkä iso ruskea r-reikä.

George yritti kuvitella, miltä näyttää lapsi, joka on pelkkä jalkojen varassa kävelevä iso r-reikä, ja häntä alkoi naurattaa.

– Sun r-reikä on isompi kuin Augustan kaupunki, sanoi Bill ja alkoi hänenkin nauraa.

– Oma r-reikäs on isompi kuin koko osavaltio, vastasi George. Tämä sai heidät höröttämään hillittömästi melkein kaksi minuuttia.

Seurasi kuiskaten käyty keskustelu, jollainen ei merkitse muille kuin pikkupojille juuri mitään: kiisteltiin siitä, kumpi oli isompi r-reikä, kummalla oli isompi r-reikä, kumman r-reikä oli ruskeampi ja niin edelleen. Lopulta Bill lausui kielletyn sanan, hän syytti Georgea isoksi ruskeaksi *passkar*-reiäksi, ja he alkoivat kumpikin nauraa hekottaa. Billin nauru muuttui yskänpuuskaksi. Kun se viimein alkoi laantua – siinä vaiheessa Billin kasvot olivat muuttuneet luumunvärisiksi, mitä George piti sangen hälyttävänä – piano vaikenä taas. He katsoivat kumpikin olohuoneen suuntaan, kuuntelivat miten pianotuoli raapi lattiaa, kun se työntyi taaksepäin, kuuntelivat äidin kärsimättömiä askelia. Bill hautasi suunsa kainaloonsa tukah-

duttaakseen viimeiset yskähdykset ja viittasi samalla vesikannuun. George kaatoi hänelle vettä lasiin ja hän joi.

Pianonsoitto jatkui – jälleen soi Für Elise. Änkyttäjä-Bill ei koskaan unohtanut tuota kappaletta, ja monta vuotta myöhemminkin se sai hänen käsivartensa ja selkensä aina kananlihalle. Silloin hänen sydämensä pysähtyi ja hän muisti: äiti soitti sitä sinä päivänä kun Georgie kuoli.

– Vieläkö sä aiot yskiä, Bill?

– En.

Bill veti laatikosta Kleenexin, päästi kurkustaan jyrisevän äänen, sylki limaa nenäliinaan, rutisti sen kasaan ja heitti sen vuoteensa vierelle roskakoriin, joka oli täynnä samanlaisia kokoon kierrettyjä paperipalloja. Sitten hän avasi parafiinilaatikon ja pudotti sitä vahaisen kuution kämmenelleen. George seurasi hänen tekemisiään tarkkaan, mutta ei sanonut eikä kysynyt mitään. Bill ei pitänyt siitä että George puhui hänelle kun hän hoiti hommia, ja George olikin oppinut, että mikäli hän piti suunsa kiinni, Bill yleensä selitti mitä oli tekemässä.

Bill leikkasi veitsellä parafiinikuutiosta pienen palan. Hän pani palan kulhoon, raapaisi tulitikun ja piti sitä parafiinin päällä. Pojat katsoivat pientä keltaista liekkiä, samalla kun laantuva tuuli aika ajoin piiskasi roiskuvaa sadetta ikkunaa vasten.

– Veneestä pitää tehdä vedenpitävä tai muuten se kastuu ja uppoaa, selitti Bill. Georgen seurassa hän ei juuri änkyttänyt – joskus änkytys lakasi täysin. Mutta koulussa änkytys saattoi käydä niin pahaksi, että hänen oli mahdotonta puhua. Silloin viestintä katkesi ja Billin koulutoverit kääntyivät katsomaan toisaalle kun Bill puristi pulpettinsa reunoja. Hänen kasvonsa muuttuivat miltei yhtä punaisiksi kuin hänen tukkansa, ja hänen silmänsä supistuivat ohuiksi viiruiksi, kun hän yritti kiskoa jonkun sanan jääräpäisestä kurkustaan. Joskus – useimmiten – sana tuli ulos. Joskus se taas kieltäytyi tulemasta. Kolmivuotiaana hän oli jäänyt auton alle ja lentänyt erään rakennuksen seinään. Hän oli ollut tajuton seitsemän tuntia. Äiti sanoi, että änkytys johtui tästä onnettomuudesta. Joskus Georgesta tuntui, että isä – ja Bill itse – ei ollut asiasta niinkään varma.

Parafiininpala oli melkein sulanut kulhoon. Liekki leimusi pienempänä, muuttui siniseksi, kun se halasi pahvista tikkua ja sammui sitten. Bill pisti sormensa nesteeseen, vetäisi sen pois hieman älähtäen. Hän hymyili Georgelle anteeksipyydellen. – Kuumaa, hän sanoi. Muutaman sekunnin kuluttua hän pisti sormensa uudelleen nesteeseen ja ryhtyi levittämään vahaa veneen kylkiin, joihin se kuivui nopeasti maitomaiseksi uduksi.

- Saanko mäkin levittää? kysyi George.
- No joo. Muista ettet sotke sitä peittoon tai äiti tappaa sut.
- George kastoi sormensa parafiniin, joka oli nyt hyvin lämmintä mutta ei enää kuumaa, ja alkoi levittää sitä veneen toiselle puolen.
- Ei niin paksusti, sekin r-reikä! sanoi Bill. – Muuten se uppoaa n-neitsytmatkallaan.
- Anteeksi.
- Ei se mitään. Pane sitä v-vain ohuesti.
- George sai toisen puolen valmiiksi ja piti sitten venettä käsissään. Se tuntui hieman raskaammalta. – Hurjan makee, hän sanoi. – Mä lähden heti kokeileen sitä.
- Senkun, sanoi Bill. Yhtäkkiä hän näytti hyvin väsyneeltä – väsyneeltä eikä vielääkään kovin terveeltä.
- Voi kun sä voisit tulla mukaan, sanoi George. Hän oli todella pahoillaan. Joskus Bill kävi ajan mittaan määräileväksi, mutta hänellä oli aina makeita ideoita eikä hän juuri koskaan lyönyt Georgea.
- Oikeastaan vene kuuluu sulle.
- Olis tosiaan kiva tulla mukaan, sanoi Bill apeasti.
- Niin... George vaihtoi jalkaa pidellen venettä käsissään.
- Laita sadevaatteet päälle, sanoi Bill. – Muuten saat samanlaisen f-flunssan kuin mä. Vaikka kyllä se kai suhun muutenkin tarttuu.
- Kiitti, Bill, tää on upee vene. Ja hän teki jotain, mitä hän ei ollut tehnyt pitkään aikaan, jotain mitä Bill ei koskaan unohtanut: hän kumartui ja suuteli veljeään poskelle.
- Nyt se tarttuu varmasti, senkin r-reikä, sanoi Bill, mutta vaikutti silti iloisemmalta. Hän hymyili Georgelle. – Vie nää tavarat takaisin. Muuten äiti saa h-hepulin.
- Joo. George keräsi kyllästystarvikkeet ja käveli huoneen poikki. Vene keinui uhkaavasti parafiinilaatikon päällä, joka oli vinossa pienessä kulhossa.
- G-G-George?
- George kääntyi ja katsoi veljeään.
- Oo varovainen.
- Joo. Hänen otsansa rypistyi hieman. Noin sanoi yleensä äiti eikä isovelj. Se oli yhtä outoa kuin se, että hän antoi Billille suukon.
- Olenhan mä.
- Hän poistui huoneesta. Bill ei nähnyt häntä enää koskaan.

Tässä hän nyt oli jahtaamassa venettään Witcham Streetin vasemmalla puolen. Hän juoksi lujaa, mutta vesi juoksi lujemmin ja vene lisäsi etumatkaansa. Hän kuuli mataloituvaa jyrinää ja näki, että viidenkymmenen metrin päässä alamäessä katuojan vesi putosi viemäriin, joka ei vielä ollut täytynyt. Viemäri oli pitkä pimeä katuojan reunaan leikattu lovi, ja Georgen katsellessa sitä viemärikaivon kitaan törmäsi puusta irronnut oksa, jonka kuori oli musta ja kiiltävä kuin hylkeennahka. Se jäi hetkeksi roikkumaan ja sujahti sitten sisään. Sinne hänen veneensäkin oli matkalla.

– Voi paska ja paskan serkku! hän huusi tyrmistyneenä.

Hän lisäsi vauhtiaan ja hetken hän jo luuli saavansa veneen kiinni. Sitteen hän liukastui ja lensi rähmälleen. Toisesta polvesta repesi nahka ja hän ulvahti tuskasta. Uudesta katutason perspektiivistään hän katseli miten hänen veneensä kiersi kahdesti ympäri, kun se joutui hetkeksi uuteen pyöriteeseen, ja katosi sen jälkeen.

– Voi paska ja paskan serkku! hän huusi uudestaan ja iski nyrkillä jalkakäytävää. Sekin teki kipeää ja häneltä pääsi itku. Oli siinäkin älytön tapa hukata vene!

Hän nousi ylös ja käveli viemärin kohdalle. Hän laskeutui polvilleen ja kurkisti sisään. Vesi piti kosteaa ja onttoa ääntä pudotessaan pimeyteen. Ääni oli pelottava. Se toi hänen mieleensä –

– Hö! Ääni lähti hänestä kuin narulla vedettynä ja hän nykäisi äkkiä päänsä kauemmaksi.

Siellä näkyi keltaiset silmät: sellaiset silmät, jotka hän oli aina mielessään kuvitellut löytävänsä kellarista, mutta joita hän ei ollut koskaan nähnyt. *Se on eläin*, hän ajatteli sekavasti, *siinä kaikki joku eläin, ehkä kotikissa, se on jäänyt sinne kiinni* –

Silti hän oli valmis juoksemaan – ja juoksisikin sekunnin tai kahden päästä, kunhan hänen aivojensa puhelinkeskus selviäisi kahden keltaisen silmän tuottamasta järkytyksestä. Hän aisti sormillaan kadunpinnan karkeuden ja tunsu sormien ympäri virtaavan kylmän veden. Hän näki nousevansa ja peräytyvänsä ja juuri silloin ääni – täysin järkevä ja sangen miellyttävä ääni – puhui hänelle viemäristä.

– Hei, Georgie, se sanoi.

George räpäytti silmiään ja katsoi uudestaan. Hän ei oikein osannut tajuta näkemäänsä. Kaikki oli kuin keksitystä tarinasta tai elokuvasta, jossa eläimet osaavat puhua ja tanssia. Jos hän olisi ollut kymmenen vuotta van-

DERRY

ON PIENI KAUPUNKI MAINESSA.

PAIKKA, JOKA TUNTUU YHTÄ TUTULTA KUIN **OMA** KOTIKAUPUNKI.
MUTTA SEN UUMENISSA

ASUU SANOINKUVAAMATON

PAHA,

JOKA VAINOAA LAPSIA, HOUKUTTAÄ HEITÄ KLOVNINKUJEIN,

PELOTTAA HIRVITTÄVIN PAINAJAISIN,
RAATELEE JA TAPPAA.

JOLLE EI OLE MITÄÄN MUUTA NIMEÄ KUIN

SE

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789513 188764

84.2 ISBN 978-951-31-8876-4